

BỘ CÔNG NGHIỆP
Số: 9-TT/KHDT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 30 tháng 8 năm 1997

THÔNG TƯ

Hướng dẫn thi hành Điều lệ mẫu Hợp tác xã Công nghiệp và Xây dựng
(Ban hành theo Nghị định của Chính phủ số 44/CP ngày 29/4/1997)

Căn cứ vào Luật Hợp tác xã ngày 20/3/1996 và các Nghị định của Chính phủ về chính sách khuyến khích và phát triển Hợp tác xã; Nghị định về chuyển đổi, đăng ký Hợp tác xã và tổ chức hoạt động của Liên hiệp Hợp tác xã; Nghị định về nhiệm vụ, quyền hạn trách nhiệm quản lý nhà nước của Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các cấp đối với Hợp tác xã;

Thực hiện quy định tại Điều 2 Nghị định của Chính phủ ban hành Điều lệ mẫu Hợp tác xã Công nghiệp và Xây dựng số 44/CP ngày 29/4/1997, Bộ Công nghiệp hướng dẫn một số điều cụ thể sau:

A. VỀ TỔ CHỨC CHỈ ĐẠO Ở TỈNH, THÀNH PHỐ, HUYỆN, QUẬN

Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thành lập Ban chỉ đạo thực hiện việc chuyển đổi và đăng ký lại Hợp tác xã. Ở cấp tỉnh và thành phố trực thuộc thì Giám đốc Sở Công nghiệp là thành viên của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh và thành phố đồng thời là Trưởng tiểu ban chỉ đạo đối với các Hợp tác xã công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp (sau đây viết là HTXCN, TTCN).

Ở cấp quận, huyện Trưởng phòng công nghiệp quận, huyện là thành viên của Ban chỉ đạo của quận, huyện và phụ trách khối các HTXCN, TTCN trong huyện. Các Ban chỉ đạo thực hiện chuyển đổi và đăng ký lại HTX phải do Chủ tịch ra quyết định bằng văn bản, quy định cụ thể cho từng thành viên và được thông báo đến các cơ quan, đơn vị có liên quan để thi hành.

- Giám đốc Sở Công nghiệp lập kế hoạch và điều hành đối với khối HTXCN, TTCN để đảm bảo phù hợp với tiến độ chung với các ngành trong tỉnh và với ngành dọc ở

các quận, huyện.

- Ban chỉ đạo thực hiện việc chuyển đổi, đăng ký lại HTXCN, TTCN ở cấp quận, huyện phải hướng dẫn các Hợp tác xã thành lập Ban trụ bị chuyển đổi cho từng HTXCN, TTCN để trình Ủy ban nhân dân quận, huyện phê duyệt.

Ban trụ bị gồm Ban quản trị, Ban kiểm soát của HTXCN, TTCN, đại diện của xã viên và đại diện Ủy ban nhân dân quận, huyện sở tại.

Khi đã có quyết định phê duyệt của Ủy ban nhân dân quận, huyện đối với từng Ban trụ bị cho từng Hợp tác xã thì Ban trụ bị nghiên cứu Luật Hợp tác xã, nghiên cứu các Nghị định có liên quan và nhất là đối với Nghị định 16/CP ngày 21/7/1997; Nghị định 44/CP ngày 29/4/1997 và những Thông tư hướng dẫn thi hành để áp dụng vào cho HTXCN, TTCN để thực hiện.

B. VỀ TỔ CHỨC THỰC HIỆN Ở HỢP TÁC XÃ

1. Đối với các Hợp tác xã Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp đã có trước ngày ban hành Nghị định.

- Tổ chức tuyên truyền, giải thích cho xã viên về mục đích ý nghĩa của việc chuyển đổi để Hợp tác xã hoạt động theo đúng Luật Hợp tác xã và vận động mọi người tham gia Hợp tác xã kiểu mới.

- Tổ chức kiểm kê, đánh giá toàn bộ tài sản, vốn, quỹ, công nợ của Hợp tác xã theo Thông tư hướng dẫn chuyển đổi và đăng ký Hợp tác xã, Luật Hợp tác xã theo Nghị định số 16/CP ngày 21/2/1997. Ban trụ bị phải tập trung sức làm cho được việc kiểm kê, đánh giá toàn bộ tài sản của Hợp tác xã theo mặt bằng giá trị thị trường hiện tại ở địa phương.

- Sau khi đã kiểm kê, đánh giá lại toàn bộ tài sản của Hợp tác xã thì việc phân chia quyền lợi được thực hiện qua cuộc họp của xã viên và các cơ quan ở địa phương có liên quan để thống nhất một nguyên tắc phân chia quyền lợi và tiến hành phân chia cho từng xã viên cụ thể trong Hợp tác xã.

Khi đã làm xong thủ tục phân chia quyền lợi cho từng xã viên, Ban trụ bị phải phân tích cho xã viên biết quyền lợi của mình trong đó nhưng không phải là chia ngay lấy tiền ra mang về được mà để làm rõ quyền và trách nhiệm của từng người, đồng thời

số tiền đó nằm chung trong nhà xưởng, máy móc, vật kiến trúc của Hợp tác xã. Ban trụ bị phải xây dựng phương án sản xuất kinh doanh, dịch vụ cho phù hợp và dự thảo Điều lệ mới của Hợp tác xã.

Việc xây dựng Điều lệ hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp hiện hành phải đưa vào Luật Hợp tác xã và Điều lệ mẫu hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp do Chính phủ ban hành theo Nghị định 44/CP ngày 29/4/1997 và hướng dẫn này.

2. Đối với Hợp tác xã mới được thành lập sau khi có Nghị định

Những cá nhân, những tổ sản xuất nay muốn góp vốn để thành lập nên hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp theo Luật Hợp tác xã, thì những người sáng lập viên thực hiện nhiệm vụ của Ban trụ bị thành lập hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp và phải nghiên cứu kỹ Luật Hợp tác xã và các Nghị định có liên quan nhất là Nghị định 44/CP ngày 29/4/1997 về ban hành Điều lệ mẫu Hợp tác xã công nghiệp và xây dựng.

Bản thân từng sáng lập viên phải nghiên cứu, hiểu rõ được những điểm mới trong Điều lệ như tự nguyện, dân chủ, bình đẳng, cùng góp vốn, góp sức vì lợi ích chung.

C. ĐỐI VỚI MỌI XÃ VIÊN

Mỗi người muốn gia nhập hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp để trở thành xã viên đều phải nghiên cứu, hiểu rõ về Luật Hợp tác xã và Điều lệ mẫu Hợp tác xã công nghiệp và xây dựng để thấy rõ được các ưu điểm của Luật và Điều lệ mẫu mới trong đó đặc biệt là nguyên tắc tự nguyện, dân chủ, lợi nhuận thuộc về xã viên, quan tâm đến lợi ích chung của Hợp tác xã.

Cho nên ở Điều 1 đã thể hiện rõ Hợp tác xã công nghiệp là tổ chức kinh tế tự chủ, do những người lao động có nhu cầu lợi ích chung, tự nguyện cùng góp vốn, góp sức lập ra theo quy định của pháp luật để sản xuất kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ công nghiệp.

Trong điều này có ý kiến lấy tuyên truyền giải thích cho người lao động biết rõ lợi ích để tự nguyện đối với toàn bộ Hợp tác xã là tự chủ, không được dùng mọi hình thức gò ép, cưỡng bức người không tự nguyện phải vào Hợp tác xã.

Điều 2.- Quy định hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp là một tổ chức kinh tế có tư cách pháp nhân, có tên gọi riêng, có địa chỉ cụ thể, có điều lệ riêng cho mình, có mức vốn điều lệ, có tài khoản tại Ngân hàng, có con dấu riêng, hoạt động theo đúng pháp luật, điều này chứng minh cho tổ chức Hợp tác xã được pháp luật công nhận, không thể có những tổ chức "ma" đội lốt Hợp tác xã công nghiệp để hoạt động trên thị trường.

Điều 3.- Hiện nay có ba loại hình cơ bản để Hợp tác xã công nghiệp chọn áp dụng cho phù hợp, khi chọn mỗi loại hình đều có sự phân tích điểm mạnh, điểm yếu, đưa ra Đại hội xã viên bàn và biểu quyết. Khi đã chọn loại hình nào thì bố trí sản xuất theo như loại hình đã chọn.

Điều 4.- Các tổ chức chính trị xã hội hoạt động trong các hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp nhằm phát triển tự do của các thành viên nhưng phải tuân theo luật pháp, phải được đăng ký hoạt động nhằm phát triển và bảo vệ sản xuất kinh doanh cho Hợp tác xã mà không được đi ngược lại quyền lợi của Hợp tác xã.

Điều 5.- Có một số điểm cần lưu ý là xã viên phải 18 tuổi, có đủ tư cách và hành vi dân sự, số xã viên phải có ít nhất là 9 người, và 2/3 xã viên có nghề chuyên môn phù hợp. Điều này với mục đích làm cho chất lượng của Hợp tác xã tốt ngay khi thành lập, đủ 18 tuổi mới đủ tư cách, người nào dưới 18 tuổi vẫn có thể vào làm lao động sản xuất cho đến khi đủ 18 tuổi sẽ thành xã viên chính thức. Quy định 2/3 số xã viên có nghề tức là khi thành lập hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp phải có 6/9 người có nghề với mục đích làm cho kết quả sản xuất kinh doanh có chất lượng, làm cho Hợp tác xã được bền vững lâu dài. Do vậy khi vận động để thành lập Hợp tác xã phải chọn cho được những người vừa có tay nghề cao vừa có nhiệt tình tham gia thành lập Hợp tác xã, làm cho Hợp tác xã thực sự là chỗ dựa của người lao động để góp vốn, góp sức làm ăn lâu dài.

Điều 6.- Trong Điều lệ mẫu quy định có 12 quyền. Tùy theo cụ thể cho từng hợp tác xã công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp có thể ghi chi tiết cho 12 quyền, cũng có thể ghi gộp lại thành một số quyền nhưng phải đủ ý ở 12 quyền như Điều lệ mẫu và phải được Đại hội thảo luận và biểu quyết nhất trí.